

Закусило К.,
студентка першого курсу агрономічного факультету,
Заблоцька О.С.,
науковий керівник, доцент кафедри хімії

ЕКОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ГЕРБІЦИДІВ

Високий ступінь засміченості за своїм регресивним потенціалом та економічними наслідками перевищує такі негативні елементи землеробства, як втрата родючості через ерозію, агрофізична деградація ґрунтів, дефіцит вологозабезпеченості та ін.

Тому ключовим завданням спеціалістів в галузі захисту рослин залишається подолання шкодочинності бур'янів засобами, які б викликали мінімальний руйнівний вплив на екологічну рівновагу виробничого сільськогосподарського середовища.

За прийнятих технологій вирощування сільськогосподарських культур відсутність захисного гербіцидного або агротехнічного фактору призводить до втрати 38-71 % врожаю зерна кукурудзи, 8-17 % - озимої пшениці, 28-46 % - насіння соняшнику.

При існуючому ступені потенційної засміченості бур'яни при нормі внесення NPK 160 кг/га д.р. під кукурудзу блокують 141 кг/га поживних речовин, непродуктивні витрати води на транспірацію при цьому досягають 158 мм або 3 місячні норми опадів.

Гербіциди використовуються для знищення бур'янів або попередження їх проростання. Крім того, використання гербіцидів дає можливість зменшити або виключити цілком ручні або механічні обробки, що, в свою чергу, попереджує ерозію ґрунту та зменшує втрати води.

Гербіциди поділяються на дві групи — селективні гербіциди та неселективні гербіциди (або гербіциди суцільної дії).

Селективні гербіциди використовуються на конкретних культурах, не пошкоджуючи саму культуру, а лише пригнічуючи небажані рослини бур'янів, що ростуть на тому ж полі, де й культурні рослини, конкурують з ними за поживні речовини, світло й вологу.

Неселективні гербіциди (суцільної дії) впливають на всю рослинність, що знаходиться на полі, проникаючи в рослини крізь зелену листову поверхню. Їх використовують, коли культурні рослини відсутні на полі (після збирання, на парах та ін.).

– БАНВЕЛ 4S – системний гербіцид широкого спектру дії для захисту зернових культур та кукурудзи від дводольних бур'янів, в тому числі стійких до 2,4-Д та 2М-4Х. Застосовується як самостійно, так і в бакових сумішах з 2,4-Д, 2М-4Х, сульфонілсечовинами. Ідеальний партнер для бакових сумішей.

– ГЕЗАГАРД – високоякісний гербіцид на основі прометрину для боротьби з однорічними дводольними і злаковими бур'янами в посівах овочевих, гороху, сої, соняшнику та ін. культур. Період захисної дії 4-5 тижнів.

– ДІАЛЕН СУПЕР – найвідоміший системний гербіцид проти одно- та багаторічних дводольних бур'янів на озимій пшениці, ячмені, кукурудзі. Очищує поля від осоту, березки на 2-3 роки.

Неселективні гербіциди та десиканти:

– УРАГАН ФОРТЕ – системний неселективний гербіцид суцільної дії для знищення однорічних та багаторічних бур'янів на парах, садах, при підготовці площ під посів ранніх та пізніх ярих культур, а також на землях несільськогосподарського використання. Препарат створено завдяки сучасній технології НІ ТЕСН.

– РЕГЛОН СУПЕР - десикант № 1 для вирішення проблем з нерівномірним та /або повільним визріванням насіння найважливіших сільськогосподарських культур. Дозволений до використання авіаметодом на соняшнику.

До збалансованої моделі гербіцидів вегетативної дії висувається низка технологічних і біологічних вимог, до яких, перш за все, належать комбінований спектр фітотоксичної дії, високий потенціал технічної ефективності, відсутність токсичної дії на культурні рослини, обмежена міграція в середовищі та прискорена детоксикація. Чим більшою є відповідність будь-якого гербіциду вказаним позиціям, тим більші перспективи на загальне визнання й агротехнологічну цінність мають такі препарати.

За ботанічним спектром фітотоксичної дії гербіцид базис є одним з унікальних препаратів, оскільки його двокомпонентний хімічний склад дозволяє ефективно контролювати одночасно 3 основні віддалені за ступенем резистентності біогрупи бур'янів - злакові, дводольні однорічні та багаторічні коренепаросткові.

Проблема боротьби з бур'янами на посівах озимих зернових культур не пов'язана з таким високим рівнем шкодочинності, як для просапних культур. Тут ступінь забур'яненості залежить, у першу чергу, від формування фітоценотично стійкого агроценозу за рахунок оптимізації умов розвитку рослин культури. В такому випадку недоцільно звертатися до гербіцидів з жорсткою екологією, а зупинитися на внесенні гранстару, ларену або хармоні, які не тільки знімають небезпеку втрати врожаю зерна, але й сприятливо впливають на збирання врожаю і одержання чистого зерна .

Фактором екологізації при застосуванні гербіцидів є цільовий характер використання гербіцидів, відповідність спектру їхньої фітотоксичної дії чутливості фітоценозів.

Література:

1. Довідник із захисту рослин. За ред. М.П.Лісового, К. Урожай, 1999, – 743 с.
2. Грицаєнко З.М., Ковальський С.П., Бутило А.П., Недвига О.К. Гербіциди та їх раціональне використання. – К. : Урожай, 1996, – 302 с.